

Jan Holst-Løkås
Dronningens gate 78
8006 BODØ

Saksb.: Espen Olaf Henriksen
e-post: fmnoehe@fylkesmannen.no
Tlf: 75531603
Vår ref: 2015/2907
Deres ref:
Vår dato: 26.6.2015
Deres dato: 27.4.2015
Arkivkode: 433.2

Tillatelse til utsetting av utenlandske treslag - Jan Holst-Løkås - 76/8 - Vestvågøy

Fylkesmannen viser til søknad av 23.4.2015 angående utsetting av utenlandsk treslag (lutzgran) til skogproduksjon og e-post av 18.5.2015.

Vedtak

Jan Holst-Løkås gis med dette tillatelse til utsettelse av 2500 lutzgran til skogproduksjon på gnr. 76 bnr. 8 i Vestvågøy kommune, på områder avmerket på vedlagte kart. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, jf. naturmangfoldloven § 30.

Vilkår til tillatelsen:

- Søker er ansvarlig for at eventuell spredning av lutzgran ut fra utsettingsområdene blir fjernet.
- Ved en eventuell overdragelse av eiendom må ny grunneier informeres om tillatelsen og vilkårene som er satt.
- Det skal ikke settes igjen trær (livsløpstrær) for naturlig foryngelse når bestanden hogges (forskriftens § 8).
- Virksomheten/søker skal ha internkontroll (forskriftens § 10). Internkontroll er ordninger som sikrer at søker og eventuelt ansatte har kunnskap om reglene i forskriften, og rutiner som sikrer at forskrift og vilkår blir overholdt. Internkontroll skal vises til ansvarlig myndighet ved forespørsel.
- Utplantingen må være fullført innen 31.12.2017.

Fylkesmannen kan kontrollere at tiltaket er utført etter forutsetningene i tillatelsen (§ 11 i forskriften).

Bakgrunn

Jan Holst-Løkås har søkt om å sette ut 2500 lutzgran (*Picea × lutzii*) fordelt på to plantefelt på sin eiendom 76/8 i Vestvågøy kommune. Det minste plantefeltet (felt 1, ca. 1 daa) er en liten utvidelse av eksisterende plantefelt i sørvendt skråning som grenser ned mot innmark nord-nordøst for Holdalsvatnet. Det største feltet (felt 2, ca. 10 daa) ligger ca. 100 moh. i ei sørvestvendt skråning 300 m nordøst for Ostadvatnet.

Grunnlaget for avgjørelsen

Det følger av naturmangfoldlovens § 30 at utsetting av utenlandske treslag krever tillatelse fra ansvarlig myndighet, og at slik tillatelse ikke kan gis hvis det er grunn til å anta at utsettingen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfold.

Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål ble fastsatt ved kgl. res. av 25.5.2012. Miljødirektoratet er ansvarlig myndighet etter forskriften. Myndighet til å behandle søknader og gi tillatelser etter forskriften har blitt delegert til Fylkesmannen.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12.

Begrunnelse

Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål skal hindre at planting av utenlandske treslag påvirker mangfoldet i naturen negativt. Fylkesmannen har derfor vurdert kjent kunnskap om naturverdiene i plantefeltet, og om man kan forvente spredning av lutzgran som kan gi uheldige følger for spesielle naturverdier (viktige naturtyper, verneområder eller forekomst av rødlistearter) i områdene rundt plantefeltet.

Naturmangfoldlovens § 8 krever at sakens kunnskapsgrunnlag kommer fram i vedtaket. Lutzgran er en hybridart mellom sitkagran og kvitgran som er hjemmehørende i Canada og Alaska. Selv om arten er en hybrid, så har den evnen til å formere seg med frø. Ifølge *Kunnskapsstatus for spredning og effekter av fremmede bartrær på biologisk mangfold* (DN-utredning 8-2012) kan bartrær under gitte betingelser spre seg flere kilometer fra mortreet. Artsdatabanken har vurdert lutzgran til å være en art med *lav risiko* (LO) (Fremmede arter i Norge, 2012).

Fylkesmannen har vurdert tilgjengelig informasjon om plantefeltet og nærområdene fra Naturbase, Artskart og Norsk institutt for skog og landskap. Felt 1 er i henhold til markslagskartet fordelt mellom ca. 0,4 daa innmarksbeite (delvis tilplantet) og ca. 0,6 daa fulldyrket jord. Felt 2 er kartlagt som uproduktiv løvskog og er omgitt av bjørkeskog, dyrket mark/innmarksbeite og plantefelt. Ut fra kjennskap til brukshistorie i regionen antar vi at feltet tidligere kan ha vært åpen beitemark. Det er ikke registrert spesielle naturverdier i de omsøkte utplantingsområdene.

På nordsiden av felt 2 og nærliggende store plantefelt ligger et åpent lyngheiområde på ca. 1 km² (avgrenset omtrent av høydene Heia, Orhaugen/Hesten, Kleften/Hammaren og Bjønntuva). En planlagt kartlegging vil forhåpentligvis avklare om dette området inkluderer verdifull kystlynghei. I påvente av dette har Fylkesmannen gjennomført en befarings med tanke på om spredning av gran er en aktuell trussel i dette heiområdet. Femti meter nordøst for felt 2 ligger et plantefelt på ca. 18 dekar. Det er også et sammenhengende plantefelt på over 250 daa ca. 450 m nordøst for felt 2. Ifølge skogbrukskontoret for Lofoten og Vesterålen (Sortland kommune) består mye av den plantede skogen i dette området av sitkagran som ble plantet ca. 1965-75. En kan dermed regne med at det i ganske mange år har foregått spredning av sitkagranfrø i området.

Befaringen i heiområdet ble gjennomført av saksbehandler den 12.6.2015. I løpet av 5 timer ble det funnet 38 granplanter (antatt sitkagran) som var mer enn 50 m fra etablerte plantefelt. Det var ingen åpenbar sammenheng mellom funnstedene (figur 1) og plantefeltene i området. Deler av den lavereliggende delen av lyngheia mellom felt 1 og felt 2 ble også gjennomgått, men uten funn av granplanter. Plantene ble funnet høyere opp i heia og var

uten unntak < 1 m høye. Mange virket lite livskraftige. Vår vurdering er at gjengroing med gran for øyeblikket ikke er en stor trussel for lyngheia i området, og at denne situasjonen ikke endres vesentlig om det tillates utplanting av lutzgran i feltene 1 og 2. Samtidig er det avklart at det foregår noe spredning ut til heia, og hvis det i fremtiden viser seg at omfanget tiltar, så kan det være aktuelt med en mer restriktiv linje når det gjelder nye utplantinger av utenlandske treslag i området.

Figur 1. Funn av granplanter er markert med tall/gul prikk. Avstanden mellom felt 1 og 2 er ca. 800 m.

Negative virkninger av utenlandske treslag kan i noen tilfeller først komme til syne etter mange år som viltvoksende. Det er derfor viktig å være føre-var og sikre at lutzgrana ikke spres utenfor plantefeltene. Etter naturmangfoldloven (§ 11) er det tiltakshaver som må dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet. Dette omfatter tilsyn og fjerning av trær som eventuelt sprer seg ut fra plantefeltet.

Naturmangfoldloven krever også miljøforsvarlig teknikker og driftsmetoder (§ 12). Dette innebærer at plantingen må gjennomføres på en slik måte at naturen rundt ikke skades unødvendig.

Oppsummering av vår vurdering: Utplantingen vil sannsynligvis ikke få uheldige følger for det biologiske mangfold, selv om det ikke kan utelukkes at lutzgran er i stand til å spre seg i naturen rundt plantefeltene. For å være føre-var, og for å hindre eventuelle negative virkninger på naturen, er det satt en del vilkår for tillatelsen. Forutsatt at vilkårene følges mener vi at tiltaket vil gi liten eller ingen negativ effekt på naturmangfoldet, og vår samla vurdering er derfor at utsetting av lutzgran kan tillates.

Saksopplysninger

Det kan klages på vedtaket innen 3 uker etter at brevet er mottatt, jf. forvaltningslovens regler. Klagen sendes til Fylkesmannen i Nordland og avgjøres av Miljødirektoratet hvis Fylkesmannen ikke omgjør eget vedtak.

Med hilsen

Med hilsen

Sveinung Bertnes Råheim (e.f.)
seksjonsleder

Espen Olaf Henriksen
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Sortland kommune	Postboks 117	8401	Sortland
Vestvågøy kommune	Postboks 203	8376	Leknes
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM

